

Kraaybeekerhof

a c a d e m i e

Studiegids

Begeleidingskunst *in natuur en tuin*

2023-2024

Welkom Mens

*Dat deze plek, met wat hier gebeurt,
Je mag helpen bij jouw inzet
Om aarde en mensheid te laten stralen als een ster.
Dat aandacht, zorg en liefde jouw hart doorlichte;
Laat de geestelijke wereld een baken zijn
Om met moraliteit als mens
Aan ontwikkeling ten goede te werken
Zowel bij jezelf, in samenwerking, als voor de aarde.
Bewustzijn van een leven na de dood
Verbindt in mensenharten hemel en aarde
Dat Licht en Warmte in Verbazing, Vreugde en Enthousiasme
Hier samen mogen gaan met eerbied en diepe ernst.*

Fijne Dag

Medewerkers Coöperatie Kraaybeekerhof

Spreek: Michiel Rietveld, oprichter studiecetrum Kraaybeekerhof 1976

Studiegids

Begeleidingskunst in natuur en tuin

WOORD VOORAF

Een investering in jezelf, de mensen om je heen en de aarde, dat is de opleiding Begeleidingskunst in natuur en tuin aan de Kraaybeekerhof Academie. Je bent van harte welkom!

Iedere vruchtbare ontwikkeling begint met het zorgen voor een gezonde bodem. Of het nou gaat om voeding, of om persoonlijke ontwikkeling. Een gezonde aarde, een gezond mens en gezonde lichamelijke en geestelijke voeding kunnen niet los van elkaar worden gezien. Alles is met elkaar verbonden en heeft invloed op elkaar. Deze integrale visie is wat de opleiding Begeleidingskunst in natuur en tuin aan de Kraaybeekerhof bijzonder maakt

Ieder mens is uniek. Dat geldt ook voor de levensthema's waar iedereen mee te stellen heeft. Het leven zelf voltrekt zich echter volgens vaststaande patronen en wetmatigheden.

Tijdens opleiding leer je naar jezelf te kijken als een geheel van lichaam, ziel en geest. Niets staat op zich, alles beïnvloedt elkaar. Op een uitgeputte bodem groeit weinig. Je leert hoe je jouw bodem vruchtbaar en levendig kunt maken en houden. Je leert waarnemen te combineren met het begeleiden van mensen in de natuurlijke omgeving van een (moes)tuin of 'gewoon' buiten in beweging.

In het basisjaar komen de wetmatige ontwikkelingsaspecten aan de orde, zoals ieders persoonlijke biografie, de levensthema's en de kunst invloed te krijgen op het verloop hiervan. Je leert waarnemen te combineren met het bieden van een bedding voor ontwikkeling.

In de vervolgmodes Natuur- en wandelcoaching en/of Tuintherapie ga je verder in op de voedingsbodem van de mens en de psychologische en praktische aspecten.

Een mooi en inspirerende tijd gewenst!

Leonie Joosting Bunk,
Studieleider Begeleidingskunst in natuur en tuin

OPLEIDING BEGELEIDINGSKUNST IN NATUUR EN TUIN

Landgoed en Academie

De Kraaybeekerhof Academie bestaat sinds 1976 en is verbonden met het Landgoed Kraaybeekerhof. We vinden onze inspiratie in de antroposofie en we willen je zowel met onze academie als met het landgoed inspireren tot de ontwikkeling van een vruchtbare voedingsbodem in de ruimste zin des woords. We bieden naast opleidingen daarom ook cursussen, studiedagen en lezingen aan.

Op het landgoed wordt volgens biologisch dynamische principes gewerkt.

Doel van de opleiding Begeleidingskunst in natuur en tuin

Mensen begeleiden in natuur en tuin is een boeiend en veelzijdig vak. Het vraagt inzicht in jezelf en in de wereld om je heen. Natuur is een krachtige hulpbron om iemand in contact te brengen met zijn gezonde kern, deze zichtbaar te maken en te versterken.

Het doel van de begeleiding kan zowel preventief als helend zijn. Afhankelijk van doel en aard zijn er veel activiteiten en werkvormen mogelijk. Hiermee maak je tijdens de opleiding kennis.

De opleiding is bestemd voor mensen die hun vaardigheden in de natuur willen ontwikkelen en professionaliseren.

Na de opleiding

- Heb je zicht op wetmatigheden in de levensloop;
- Kan je verschillende soorten drijfveren onderscheiden;
- Ben je meer bewust van de veelzijdigheid van zintuigen;
- Heb je zicht op je persoonlijke begeleidingsvaardigheden en weet je deze in te zetten;
- Heb je meer zicht op de manier waarop je de omgeving in kunt zetten in de begeleiding van mensen.

Voor wie de opleiding bedoeld is

Deelnemers willen zich de kunst van het begeleiden in natuur en tuin eigen maken en hiervoor een eigen instrumentarium ontwikkelen. Voor mensen die voornamelijk op kantoor werken biedt de opleiding inspiratie om natuur te integreren in het dagelijks werk.

Opleidingsniveau

Het niveau van de opleiding ligt op HBO niveau. Benodigde vooropleiding is minimaal MBO 4 of gelijkwaardig in (levens-)ervaring.

Fasering van de opleiding

De opleiding duurt in totaal anderhalf jaar en kent drie fases.

Fase 1 - Persoonlijke ontwikkeling: zelf ervaren en onderzoeken

Gedegen begeleiden begint bij een gezonde bodem. Je eigen bodem, je biografie is het uitgangspunt. In het eerste blok maak je kennis met het antroposofisch mensbeeld en neem je de min of meer vaste lijnen in je biografie onder de loep. Ook doe je onderzoek naar de veelzijdigheid van je zintuigen en kijk je naar de rol van seizoenen. Daarnaast maak je kennis met verschillende manieren van waarnemen, denken en ervaren.

Aandachtspunten

- De ontwikkeling van jou als mens
- De ontwikkeling van bewustzijn met betrekking tot de fysieke wereld, de levensprocessen, de gevoelswereld en je eigen invloed hierop
- Bewustzijnsontwikkeling over denken, voelen en handelen
- Het vermogen onbevangen waar te nemen en te vertrouwen op eigen waarnemen en denken
- De natuur als bron van (zelf)kennis

Fase 2 - Beroepsontwikkeling: ontwikkeling van vaardigheden

In het tweede blok leer je vanuit jouw eigen levensthema verschillende soorten van gedrevenheid onderscheiden. Je leert het verschil te onderkennen tussen leiden, begeleiden en ondergaan. Wat kom je tegen? Je oefent begeleidings- en gespreksvaardigheden. Daarnaast onderzoek je de principes van projectie, overdracht en tegenoverdracht.

Aandachtspunten

- Wat is willen?
- De wil als ontwikkelingsinstrument
- Het ontwikkelen en verdiepen van een eigen begrippenkader
- Het ontwikkelen van de benodigde begeleidingsvaardigheden
- De rol van bewustzijn en wil in ontwikkeling
- Het ontwikkelen van een onbevangen levenshouding
- Het herkennen van natuurlijke wetmatigheden in processen

Je oefent het begeleidingsproces en ontwikkelt je eigen instrumentarium. We bieden je hiervoor een veilig kader en inspiratie.

Na het volgen van de eerste twee modules ontvang je het basiscertificaat van Begeleidingskunst in natuur en tuin. Het diploma ontvang je als je na de basis één van de twee keuzemodules met goed gevolg hebt afgerond.

Fase 3 - Keuzemodule voor je eigen instrumentarium

De Kraaybeekerhof biedt ter completering van de opleiding twee gespecialiseerde modules aan,. De accenten in beide modules zijn verschillend.

Module Tuintherapie, de moestuin als sleutel

Tuintherapie vraagt om een scherp bewustzijn van jezelf, de omgeving, de aanwezige materialen, en je cliënt. Hoe stel je jezelf op? Wat voor (soort) werk bied je aan en hoe kan je jouw cliënt het best begeleiden? Hoe stel je een werkplan op en hoe evalueer je dit?

In deze module gaan we in op:

- Het werkgebied tuin
- De vruchtbare bodem
- Therapie en begeleiding - de invalshoeken
- De mens en de plek
- Verschillende soorten van werk
- De indeling en het effect van de ruimte
- Planmatig handelen – de regulatieve cyclus

Module Natuur en wandelcoaching

In natuur- en wandelcoaching gaat het vooral om wakker aanwezig te zijn bij je cliënt, de verbinding aan te gaan en beweging te stimuleren vanuit het contact met de omgeving. Hoe kan je jouw cliënt het best begeleiden en wat zet je wanneer in?

In deze module gaan we in op

- Het effect van natuur
- Het effect van beweging
- Landschapskenmerken
- Hechting en karakter
- De seizoenen
- Kwaliteiten en vaardigheden in de natuur

Beide modules behelzen 6 lesdagen op de Kraaybeekerhof, 2 intervisiebijeenkomsten, literatuurstudie, 3 supervisiebijeenkomsten en het maken van een eindpresentatie.

Literatuurlijst

Voor zowel het basisjaar, als voor de twee modules is er een verplichte literatuurlijst. Daarnaast mag je in het basisjaar twee boeken uitkiezen die gaan over het werkgebied waar jij meer van wilt weten.

Basisjaar

- Theosofie - Rudolf Steiner – Het eerste hoofdstuk
- Openbaar geheim – Willem Beekman
- De twaalf zintuigen – Albert Soesman
- Overdracht en tegenoverdracht – Fee van Delft

Verder krijg je een literatuurlijst met aanbevolen literatuur, waaruit je twee keuzeboeken kunt kiezen. Als het boek dat jij wilt lezen, niet op de lijst staat, kan je altijd overleggen met de studieleiding.

Module Tuintherapie

- Verkenningen in de psychiatrie – Annejet Rümke
- Goh! – Albert de Vries en Thijs Schiphorst
- Tuintherapie – Rien Bogert

Module Natuur- en Wandelcoaching

- Spirit in je werk – Yoke de Wilde
- Zo ben ik nou eenmaal! – Willem van der Does
- Wandel je wijzer – Aat van der Harst

Wat je met de opleiding kunt doen

Als je de opleiding gevolgd hebt, ben je meer bewust van jezelf en van de omgeving. Je hebt meer zicht op menselijke drijfveren en weet hoe je mensen kunt ondersteunen in het ontwikkelingsproces.

Voormalig studenten vinden we in alle hoeken van de samenleving. Meestal op plekken waar mens en natuur elkaar direct raken. Ze werken als therapeut of werkbegeleider bij zorgtuinen, in stadslandbouw en op zorgboerderijen. Anderen zijn hun eigen praktijk gestart als natuur- of wandelcoach. Weer anderen combineren de opleiding met hun werkzaamheden als docent, projectontwikkelaar, hovenier of kunstenaar.

Een laatste belangrijke groep zijn de afgestudeerden die de opgedane inzichten inzetten binnen de organisatie waarin zij werken als een waardevolle aanvulling op hun professie.

Gevraagde voorkennis

Om de opleiding te volgen ben je vooral nieuwsgierig naar jouw eigen natuur en de natuur om je heen. Je hebt de wens om deze te integreren in je werk en/of je dagelijkse leven. Je wilt bovendien graag weten hoe je mensen verder kunt helpen, zonder direct de persoonlijke levenssfeer in te stappen.

en/of

Je hebt een voor dit werkveld relevante ervaring als inzicht in bedrijven in het algemeen, of specifiek organisaties die linken hebben met zorg, natuur en de

agrarische sector. Ook voor mensen uit het onderwijs, (geestelijke) gezondheidszorg, of mensen die een carrièreswitch willen maken is deze opleiding interessant.

Aan professionals in het algemeen bieden we een basis voor integratie van natuur binnen een mêlee van organisaties. Aan groenprofessionals bieden we begeleidingsdeskundigheid; aan begeleidingsprofessionals bieden we kennis van het inzetten van de natuur bij de begeleiding.

Aan de opleiding kan een kort (telefonisch) kennismakingsgesprek vooraf gaan.

Persoonlijke leerweg

Je monitort je eigen leerdoelen door middel van het bijhouden van een portfolio gedurende de hele opleiding. Er vindt regelmatig intervisie plaats.

Je loopt stage en/of begeleidt een proefcliënt. Hiervan maak je verslagen.

Daarnaast vragen we in het basisjaar je 6 boeken over het werkveld te lezen. Vier titels zijn aangemerkt als verplichte literatuur; twee titels kies je zelf op basis van persoonlijke interesse en behoefte. Van de boeken maak je boekverslagen. Tenslotte maak je een eindpresentatie over een onderwerp dat je binnen de opleiding heeft geraakt.

Tijdsinvestering basisjaar in uren

Contacturen	120
Literatuurstudie	150
Proefcliënten/stages	50
Intervisie	30
Overige uren (werkstuk, portfolio)	100
Totaal	450

Tijdsinvestering opleidingsmodule in uren

Contacturen	36
Literatuurstudie	70
Proefcliënten/stages	50
Supervisie	4
Overige uren (werkstuk, portfolio)	20
Totaal	180

Stages en/of proefcliënten

In het basisjaar en gedurende de beide opleidingsmodules loop je in totaal 10 werkdagen stage in een (zorg)tuin of je begeleidt als wandel- en/of natuurcoach in opleiding twee proefcliënten. Begeleiding in het basisjaar vindt plaats door de studieleiding. In de verdiepingsmodule gebeurt dat door en door de supervisor. Kraaybeekerhof Academie beschikt over verschillende supervisoren die vertrouwd zijn met het gebodene binnen de opleiding.

Vrijstellingen

Voor de opleiding worden geen vrijstellingen verleend.

Beoordelingen

De opleiding kent de volgende elementen waarop je als student beoordeeld wordt:

- Boekverslagen van de gelezen boeken, waarbij het begrip, je eigen reflectie en de wijze waarop je het gelezene toepast in je eigen omgeving beoordeeld wordt.
- Opdrachten en presentaties
- Stages en/of proefcliënten
- Biografisch werkstuk
- Eindpresentatie (1 x basisjaar, 1 x verdiepingsmodule)

Studievertraging

Het kan zijn dat je de studie niet kunt voortzetten of tijdelijk moet pauzeren door omstandigheden. Neem in dat geval contact op met de studieleiding om gezamenlijk tot een oplossing te komen.

Voortgangsregeling, certificaat en diploma

De opleiding kent zoals aangegeven een basisjaar en een verdiepingsmodule. Het basisjaar wordt afgesloten met een certificaat als al het werk is ingeleverd en als voldoende is beoordeeld en aan de aanwezigheidseis van 90% is voldaan.

De student ontvangt het diploma als ook de verdiepingsmodule met goed gevolg is afgelegd. Dat betekent dat het werk is ingeleverd en als voldoende is beoordeeld en de supervisie is genoten.

Aanwezigheid

Er geldt een aanwezigheidsplicht van 90% voor het basisjaar. Als je een keer niet kunt, laat dit dan via de mail weten academie@kraaybeekerhof.nl.

Voor de modules geldt een aanwezigheidsplicht van 100%. Bij afwezigheid krijg je een vervangende opdracht voor de gemiste les.

Dag, tijd en kosten

Basisjaar

20 dinsdagen (excl. stage, intervisie en begeleidingsdagen)

De lesdag begint om 09.30 uur en eindigt om 16.30 uur.

Kosten basisjaar € 3875,- inclusief, koffie, thee, lunch en inschrijfgeld, exclusief vakliteratuur (€ 150).

Modules Tuintherapie en Natuur- en Wandelcoaching

6 dinsdagen (excl. Stage, intervisie en supervisie)

De lesdag begint om 9.30 uur en eindigt om 16.30 uur.

Kosten per module € 1395, inclusief koffie, thee lunch en inschrijfgeld; exclusief vakliteratuur (€ 75) en supervisie.

OVERIGE PRAKTISCHE ZAKEN

De Academie is van dinsdag t/m vrijdag telefonisch te bereiken op 0343-512925. Als er niet wordt opgenomen, kan je een mailtje sturen naar academie@kraaybeekerhof.nl. Coördinator van de Academie is Ivon Langeweg.

Studieleiding

Studieleider van de opleiding Begeleidingskunst in natuur en tuin is Leonie Joosting Bunk. Zij is doorgaans aanwezig van dinsdag t/m donderdag. Ze is telefonisch te bereiken op telefoonnummer 06-23643834 of per mail l.joosting@kraaybeekerhof.nl

Vertrouwelijkheid van informatie

De academie beschouwt alle informatie die de student verstrekt ten behoeve van inschrijving, administratie, alsmede de informatie die wordt uitgewisseld tijdens de lessen en opdrachten, als vertrouwelijke informatie en zal deze als zodanig behandelen.

Rooster

Aan het begin van het studiejaar ontvang je het rooster waarop staat welke les wanneer wordt gegeven. Het rooster is onder voorbehoud van wijzigingen.

Docenten

De lessen worden gegeven door ervaren docenten. In de meeste gevallen hebben zij een eigen bedrijf en/of praktijk.

Het curriculum van de opleiding wordt samengesteld door de studieleider in nauwe samenspraak met het kernteam van docenten. Het kernteam bestaat naast de studieleider uit drie docenten.

Aukje		Kaptein	Huisarts
Hugo		Voortman	Tuintherapeut en manager Somnium
Ger van	der	Ven	Bioloog en fenomenoloog*
Iris		Bakker	Bouwkundig ingenieur, zintuigkundige*
Leonie		Joosting Bunk	Studieleider, psychosynthesetherapeut*
Maarten		Moens	Biograaf, methodisch deskundige*
Maran		Kniese	Coach en traumatherapeut
Rosalind		Veltman	Trainer, biograaf en coach
Tom		Saat	Stadsboer in Almere, filosoof, econoom
Yoke	de	Wilde	Antropoloog, trainer en opleider

*) Lid van het kernteam

Meer informatie

Voor meer informatie: academie@kraaybeekerhof.nl of bel de studieleider: 06-23643834

De Kraaybeekerhof Academie is erkend als opleidingsinstituut en geregistreerd bij het CRKBO (Centraal Register Kortdurend Beroeps Onderwijs).